

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Географія природоохоронних територій»

Освітня програма «Науки про Землю»

Спеціальність 103 Науки про Землю

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Географія природоохоронних територій
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	кандидат географічних наук, Фоменко Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+38 (096) 37 99 448
E-mail викладача	nataliia.fomenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 години, щотижня
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Географія природоохоронних територій» є навчальною дисципліною за вибором для студентів спеціальності 103 Науки про Землю. При вивченні цієї дисципліни студенти зможуть вивчити географічне поширення різних типів природоохоронних територій та їх значення.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання дисципліни «Географія природоохоронних територій» є надання студентам основ теоретичних знань про заповідні території, їх структуру і функціонування; шляхи збереження незайманої природи та підтримки сталого натурального процесу в різних природних умовах та знання поширення таких об'єктів в Україні і світі.	
Основними завданнями навчальної дисципліни «Географія природоохоронних територій» є: ознайомлення з особливостями організації природоохоронних територій; оволодіти підходами щодо аналізу поширення природоохоронних територій та їх екосистемного значення; отримати навички основ планування і управлінського забезпечення організації різних видів діяльності у національних і ландшафтних парках.	
4. Компетентності	
– Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації. – Прагнення до збереження природного навколишнього середовища. – Здатність діяти на основі морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних правил поведінки. – Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему. – Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер. – Здатність проводити моніторинг природних процесів.	
5. Результати навчання	
– Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю, в тому числі давати екологічну оцінку антропогенним процесам і явищам. – Уміти обирати та використовувати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки метеорологічних даних. – Знаходити рішення для існуючих завдань у сфері моніторингу геосфер.	

– Класифікувати природні явища за їх повторюваністю та просторово-часовою структурою, а також за впливом на організм людини.				
6. Організація навчання курсу				
Обсяг курсу – 6 кредитів ECTS, 180 год.				
Вид заняття			Загальна кількість годин	
лекції			24	
практичні			36	
самостійна робота			120	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
IV	103 Науки про Землю	2 курс ОР «бакалавр»	вибірковий	
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконанн я
Тема 1. Заповідна справа як навчальна дисципліна та науковий напрям	Лекція 1/ Практична робота № 1	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 8 год	5	1,2 тиждень навчання
Тема 2. Історичні особливості організації заповідної справи в Україні та світі	Лекція 2/ Практична робота № 2	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 8 год	5	3,4 тиждень навчання
Тема 3. Організаційно-правові засади заповідної справи	Лекція 3/ Практична робота № 3	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 8 год	5	5,6 тиждень навчання
Тема 4. Географія природоохоронних територій, об'єкти. Класифікація природоохоронних територій.	Лекція 4/ Практична робота № 4	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 8 год	5	7,8 тиждень навчання
Тема 5. Структура та зонально-регіональні особливості природнозаповідного фонду України	Лекція 5/ Практична робота № 5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 8 год	5	9,10 тиждень навчання
Тема 6. Заповідники, їх поширення в Україні та світі.	Лекція 6/ Практична робота № 5	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 8 год	5	11,12 тиждень навчання
Тема 7. Національні парки та їх поширення в Україні і світі.	Лекція 7/ Практична робота № 7	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 6 год	5	13,14 тиждень навчання
Тема 8. Інші природоохоронні об'єкти та їх поширення (на прикладі областей України)	Практична робота № 8	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 6	5	15 тиждень навчання
7. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	50 балів студент отримує під час проведення практичних занять і проведення контрольних робіт			

	з лекційного курсу; ще 50 балів студент отримує за складання заліку.
Вимоги до письмової роботи	Екзаменаційний білет містить 4 описові запитання та тестові завдання. Описові теоретичні питання мають бути розписані тезисно, лаконічно та послідовно. Після написання роботи проходить усний захист (вибірково за необхідності).
Практичні заняття	Кожне практичне заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію самостійного завдання. Без захисту самостійної роботи студент не допускається до здачі екзамену.
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити самостійну роботу згідно обраної тематики.

8. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Заповідна справа в Україні: Навч. Посібник / За заг. ред. М. Д. Гродзинського, М. П. Стеценка. – К.: Географіка, 2003. – 306 с.
2. Давиденко В.М. Заповідна справа: Навч. посібник. – Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2001. – 140 с.
3. Забелина Н. М. Национальный парк. – М.: Мысль, 1987. – 170 с.
4. Реймерс Н. Ф., Штильмарк Ф. Р. Особо охраняемые природные территории. – М.: Мысль, 1978. – 295 с.
5. Заповідні об'єкти Вінниччини / Під заг. ред. О. Г. Яворської. – Вінниця: Велес, 2005. – 104 с.
6. Заповідна справа: Методичні рекомендації та контрольні завдання / Уклад. І. В. Кононко. – К.: НАУ, 2005. – 88 с.

Додаткова:

7. Справочник по заповедному делу / Под ред. А. М. Гродзинского. – К.: Урожай, 1988. – 168 с.
8. Роль охоронюваних природних територій у збереженні біорізноманіття: Матеріали наукової конференції, присвяченої 75-річчю Канівського природного заповідника (Канів, 8-10 вересня 1998 р.). – Канів, 1998. – 319 с.
9. Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: Матеріали наукової конференції, присвяченої 80-річчю Канівського природного

заповідника (Канів, 9-11 вересня 2003 р.). – Канів, 2003. – 351 с.

10. Заповідна справа в Україні на межі тисячоліть (сучасний стан, проблеми і стратегія розвитку): Матеріали всеукраїнської загальнотеоретичної та науково-практичної конференції, присвяченої виконанню державної Програми перспективного розвитку заповідної справи в Україні "Заповідники" (м. Канів, 11-14 жовтня 1999 р.). – Канів, 1999. – 224 с.
11. Дежкин В. В., Нухимовская Ю. Д., Кревер В. Г. Заповедники и другие особо охраняемые природные территории СССР. – М.: ВНИИ ТЭИСХ, 1985. – 64 с.
12. Краснитский А. М. Проблемы заповедного дела. – М.: Лесн. пром-сть, 1983. – 191 с.

Викладач

Фоменко Н.В.